

Beslut om bildande av Sångbergets naturreservat i Leksands kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Reservatets slutliga gränser märks ut i fält.

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6, och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se *Föreskrifter*).

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Länsstyrelsen fastställer härmed skötselplanen, bilaga 2, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Om naturreservatet

Namn	Sångberget
Kommun	Leksand
Län	Dalarna
NVR id	2063761
Lägesbeskrivning	Naturreservatet ligger ca 7,5 km norr om Dala-Floda, öster om sjön Sången.
Huvudsaklig karaktär	Blockrik brandpräglad barrskog med stort lövinslag.
Förvaltare	Länsstyrelsen i Dalarnas län
Fastigheter	Söder Rälta 4:10
Rättigheter	-
Areal (ha)	Total areal: 10,9 Landareal: 10,9 Produktiv skogsmark: 10,9

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets brandpräglade barrblandskog med stort inslag av lövträd och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras.

Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att:

- de delar av skogsmarken som är präglade av brand brinner i lämpliga intervall,
- i de fall naturvårdsbränning inte kan genomföras av tekniska skäl, ges möjlighet till alternativa mekaniska åtgärder i syfte att efterlikna brandens effekter såsom utglesning av inväxande gran, variation i bestandsstruktur, veteranisering av träd, skapande av död ved,
- förlänga den lövrika fasen genom att gynna äldre lövträd samt skapa förutsättningar för lövföryngring,
- fuktig granskog utvecklas fritt,
- åtgärder får vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Skäl för beslut

Sångberget består av en brandpräglad barrskog med stort inslag av lövträd. Skogen har formats av skogsbränder, och spåren efter dessa finns i skogsmarken. I vissa områden dominerar tall medan fuktigare partier domineras av gran. Marken är delvis blockrik. Området är variationsrikt både vad gäller trädens trädslagsblandning, åldersfördelning och dimensioner. Det finns ställvis mycket död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för stor artrikedom både bland växter och djur.

I området finns skyddsvärda arter såsom knärot och aspgelélav.

För att områdets naturvärden ska bevaras måste det undantas från skogsbruk. Områdets naturvärden är också i behov av skötsel genom naturvårdsbränning för att skogens brandpräglade kvalitéer ska behållas och utvecklas, vilka utgör själva kärnan i områdets naturvärden.

Föreskrifter

För att säkerställa syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter ska gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägaren och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark eller vatten,
2. avverka skog och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle, med följande undantag:
 - a. befintliga sikt- och skjutgator får underhållsröjas,
3. gödsla, kalka, återföra aska i gödnings syfte, använda bekämpningsmedel eller på annat sätt kemiskt påverka områdets miljö eller organismer,
4. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast, vindkraftverk eller annan anläggning, med följande undantag:
 - a. enklare konstruktion av naturmaterial får uppföras vid jaktpass,
5. plantera in, så eller sätta ut växter, djur eller andra organismer,
6. framföra motordrivet fordon i terrängen på barmark, med följande undantag:
 - a. uttransport av fälld älg, björn, hjort eller vildsvin är tillåtet med fordon som inte ger skador på mark eller vegetation,
 - b. för tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärenden. Insatsen ska omgående anmälas till Länsstyrelsen,

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om markägare och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatet, uppsättning av informationstavla samt anläggning och underhåll av leder, anordningar och andra anläggningar för friluftslivets behov,
2. skötsel och restaurering genom naturvårdsbränning och/eller genom att på mekanisk väg tillskapa död ved, grova och gamla träd, kådimpregnerade träd, luckor och solbelysta lövträd samt reducering av gran,
3. borttagande av invasiva arter eller för området främmande arter,
4. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och naturreservatets syfte.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

C-föreskrifterna gäller även markägare och innehavare av särskild rätt då de inte nyttjar sin rätt att bruka marken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. skada växande eller döda – stående eller omkullfallna – träd, stubbar och buskar, med följande undantag:
 - a. mindre, löst liggande grenar och kvistar får samlas in i syfte att göra upp eld,
2. framföra motordrivet fordon i terrängen på barmark, med följande undantag:
 - a. körning i samband med transport av sjuka personer till läkare eller sjukvårdsanstalt eller i andra jämförliga trängande fall är tillåtet,

Slutligen är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

3. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (t.ex. insekter),

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § ska gälla omedelbart även om de överklagas. De träder i kraft vid datum som framgår i länets författningssamling, ett dokument som trycks i anslutning till det att beslutet är fattat.

Generella undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de insatser som behövs för naturreservatets vård och skötsel, och som framgår av föreskrifterna under B. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för uppföljning av bevarandemål och åtgärder, eller vid tillsyn.

Förtydliganden av föreskrifter

I föreskrift A6 och C2 regleras terrängkörning. Angående undantaget från föreskrifterna som handlar om uttransport av vilt ska begreppet "skador" inte tolkas lika strikt som "märken". Terrängkörning får aldrig medföra att hydrologiska förhållanden eller vattenkvalitet förändras.

I föreskrift B2 förpliktigas markägare och innehavare av särskild rätt att tåla skötselåtgärder i form av naturvårdsbränning. I begreppet innefattas förberedande åtgärder såsom borttagande av mindre granar eller gränssäkrande åtgärder, t.ex. anläggande av mineraljordssträngar eller borttagande av vissa träd som utgör en säkerhetsrisk längs gränsen.

I föreskrift C3 förbjuds att utan Länsstyrelsens tillstånd gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar, samt att samla in djur. Matsvamp och bär får plockas i naturreservatet.

Dispens

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade föreskrifter.

Beskrivning av området

Natur- och friluftsvärden

Området utgörs av en av barrskog med påtaglig brandprägel. Lövträd har uppkommit efter den senaste branden som inträffade för cirka 100 år sedan. Området är blockrikt och rikt på strukturer som granlångor och rotvältor. Vad gäller trädslag är området något mosaikartat där tallen dominerar i vissa delar medan andra är mer grandominerade. Björk finns spritt i hela området.

I det kringliggande landskapet finns flera områden med höga naturvärden. Norr om Sångberget ligger Kågelbergets naturreservat som är ett större naturskogsområde som mer eller mindre påverkats av brand. På både den västra och östra sidan av Kågelberget pågår i dagsläget arbete med att utvidga naturreservatet med ytterligare skogs och myrmark med höga naturvärden. Beslut om utvidgning förväntas komma inom de närmaste åren.

Väster om Sångberget ligger sjöarna Sången och Gysjön samt vattendragen Sångån och Gysjöbäcken som ingår i ett Natura 2000-område. Naturvärden finns knutna till vatten bland annat i form av flodpärlmussla. Även här pågår naturreservatsbildande och beslut om naturreservat förväntas komma inom de närmast åren.

Det finns ett nätverk av vandringsleder i området runt Sångberget, dock ingen som sträcker sig genom detta område.

Planeringsbakgrund

Sångberget ligger i en värdetrakt för skog. En värdetrakt utgör ett område där områden med höga naturvärden ligger i närheten av varandra på ett sådant sätt att arter kan sprida sig mellan områdena och inte utgör isolerade öar. Ett permanent skydd av Sångberget medför därför ett bidrag till uppfyllande av miljö kvalitetsmålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

Hela området är utpekad som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen (beteckning N 12335-21997).

I Leksands kommun översiktsplan (antagen 2014-06-09, aktualitetsförklarad 2018) berörs inte området av några underlag. Inte heller i den nya översiktsplanen som varit ute på samråd under våren 2024 nämns området. Reservatsområdet ingår heller inte i någon detaljplan eller omfattas av några områdesbestämmelser.

Ärendets handläggning

Nyckelbiotopen på Sångberget registrerades år 1997. Efter det påbörjades en utredning om nyckelbiotopen samt kringliggande mark skulle ingå i ett större naturreservat. Den västra delen av nyckelbiotopen tillföll Länsstyrelsens Jordfond i samband med omarrondering av marken och staten valde därefter att köpa in marken i och med att de höga naturvärdena motiverade naturreservatsskydd.

Förslag till beslut och skötselplan skickades ut på remiss till sakägare, markägare och intresseorganisationer. Yttranden har inkommit från Leksands kommun, SGU (Sveriges geologiska undersökning), Skogsstyrelsen, ägaren till fastigheten Djura 20:3 (rågranne med det blivande naturreservatet) samt Djura Viltvårdsområde (Djura VVO). Framförda synpunkter och hantering av dessa framgår under rubriken "Länsstyrelsens bedömning" nedan.

Motivering av beslut

Ett mark- eller vattenområde får av Länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa, eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat, se 7 kap. 4 § miljöbalken.

Länsstyrelsens bedömning

Det föreslagna området har höga naturvärden. Området utgörs av en lövrik barrskog med påtaglig brandprägel. Området är blockrikt och rikt på strukturer som granlångor och rotvältor. Områdets naturvärden är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov tillgodoses bäst genom bildande av naturreservat. Beslutet följer de riktlinjer som gäller för Länsstyrelsens prioritering av områdesskydd.

För att skydda och sköta områdets natur- och friluftsvärden fattar Länsstyrelsen beslut om föreskrifter och fastställer en skötselplan. Föreskrifterna behövs för att naturreservatet ska uppnå sitt syfte att bevara områdets naturvärden för framtiden. För de gällande föreskrifterna finns ett antal undantag som främst syftar till att tillgodose jaktintresset eller allmänna intressen som räddningsinsatser och friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer att dessa undantag inte kommer påverka områdets naturvärden i en sådan omfattning att syftet med naturreservatet åsidosätts.

Då många av naturvärdena inom reservatet är knutna till de återkommande bränder som påverkat området historiskt är det angeläget att föreskrifterna möjliggör för att naturvårdsbränningar utförs. I dagsläget bedöms det dock som svårt att genomföra bränningar inom reservatet på grund av den svåra topografin och avsaknaden av naturliga brandgränser. Därmed kommer området i praktiken att lämnas till fri utveckling, i väntan på att nya tekniker eller andra omständigheter gör det möjligt att genomföra bränningar. Föreskrifterna ger dock möjlighet till att genomföra mekaniska åtgärder, såsom skapande av solbelysta luckor och gynna lövträd, i syfte att skapa strukturer i avsaknad av naturvårdsbränning.

Nedan följer en redogörelse för de synpunkter som inkom på reservatets föreskrifter i samband med externremissen samt hur länsstyrelsen bedömde dessa.

Leksands kommun meddelar att de ser det som positivt att Sångbergets naturreservat bildas.

SGU avstår yttrande, men hänvisar till en generell bilaga med önskemål om att det tydligt ska framgå i reservatsföreskrifterna att viss typ av verksamhet, när den utförs av statlig myndighet med uppgift att undersöka landets geologiska beskaffenhet ska tillåtas. Det gäller kartering av berggrund (viss provtagning och stenknackning), geokemisk provtagning (ca 2 prover per kvadratkilometer) och/eller geofysiska mark- eller flygmätningar". Länsstyrelsen bedömer, med stöd av Naturvårdsverket, att genom ett undantag i föreskrift tillåta en verksamhet som kan strida mot syftet med ett reservat inte kan meddelas. Tillstånd/dispens måste således sökas i varje enskilt fall.

Skogsstyrelsen meddelar att de inte har något i övrigt att tillföra i ärendet.

Ägaren till fastigheten Djura 20:3 informerar om att skiftesgränsen mellan dennes fastighet och Djura 18:7 är mycket tydligt markerad med målade rågångsstolpar/hänvisning till jaktpass. Skiftesgränsen kan på grund av detta komma att nyttjas för att ta sig från den närmaste vägen till naturreservatet.

Markägaren framför oro över att presumtiva besökande kan komma att nyttja skiftesgränsen för att nå reservatet och därmed orsaka slitage/skada på mark samt nedskräpning.

Länsstyrelsen kontaktade ägaren till fastigheten Djura 20:3 direkt efter att synpunkter inkommit. Länsstyrelsen instämmer i att den skiftesgräns som markägaren nämner är välmarkerad och kan komma att nyttjas för att ta sig från vägen till reservatet. Länsstyrelsen bedömer dock att det är ett fåtal besökare som kommer att besöka Sångbergets naturreservat. Länsstyrelsen erbjöd markägaren möjligheten att upprätta ett avtal om en markerad led samt reservatsskylt på dennes mark. Markägaren avböjde detta men påtalar att det är viktigt att gränsmarkering och skyltning finns i vid naturreservatet.

Djura VVO meddelar att de ställer sig positiva till att Sångbergets naturreservat bildas under förutsättning att de i remissen föreslagna undantagen från föreskrifterna gällande jakt inkluderas. Länsstyrelsen bekräftar att de undantag som framgick i remissen även ingår i beslutet.

Bedömning om avvägning mellan allmänna och enskilda intressen

Länsstyrelsen bedömer att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken samt den kommunala översiktsplanen.

Länsstyrelsen bedömer att de inskränkningar som sker i allmänhetens rätt att färdas och vistas i området är av sådan ringa omfattning att någon konsekvensutredning enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning inte behövs.

Bedömning om ekosystemtjänster

Genom bildandet av naturreservatet gör Länsstyrelsen bedömningen att ett antal ekosystemtjänster påverkas. Skyddandet av Sångberget från skogsbruk och andra åtgärder säkerställer bevarandet av den biologiska mångfalden i området, vilket är en grundförutsättning för ekosystemens långsiktiga kapacitet att leverera ekosystemtjänster. Utöver detta ökas exempelvis möjligheterna för området att utgöra ett mål för friluftsliv och turism; att påverka det lokala mikroklimatet gynnsamt; samt att reglera vattenflöden och rena vatten. Naturreservatets bildande har också negativa följder för några ekosystemtjänster, t.ex. möjligheten för området att leverera virke och andra råmaterial.

Av ovan redovisade skäl anser Länsstyrelsen att Sångberget ska avsättas som naturreservat.

Upplysningar

Vissa verksamheter och åtgärder omfattas av dispens eller tillståndskrav med stöd av föreskrifter som fattas i detta beslut enligt 7 kap. 5, 6, och 30 §§ miljöbalken. Länsstyrelsen vill påminna om att vissa verksamheter och åtgärder m.m. utöver aktuella föreskrifter även kan omfattas av andra bestämmelser i miljöbalken eller i annan lagstiftning.

Bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog gäller ej inom naturreservatet. Det innebär t.ex. att eventuella vindfällan och stormskadad skog ska lämnas orörda. Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom naturreservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

Kungörelse

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken ska kungöras i länets författningssamling. Beslutet delges sakägarna enligt sändlista med delgivningskvitto.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet, se bilaga 3.

De som medverkat i beslutet

Detta beslut har fattats av landshövding Helena Höij. I den slutliga handläggningen deltog även jurist Sarah Bauer, enhetschef Jemt Anna Eriksson och naturvårdshandläggare Hannah Brandin, den sistnämnda föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

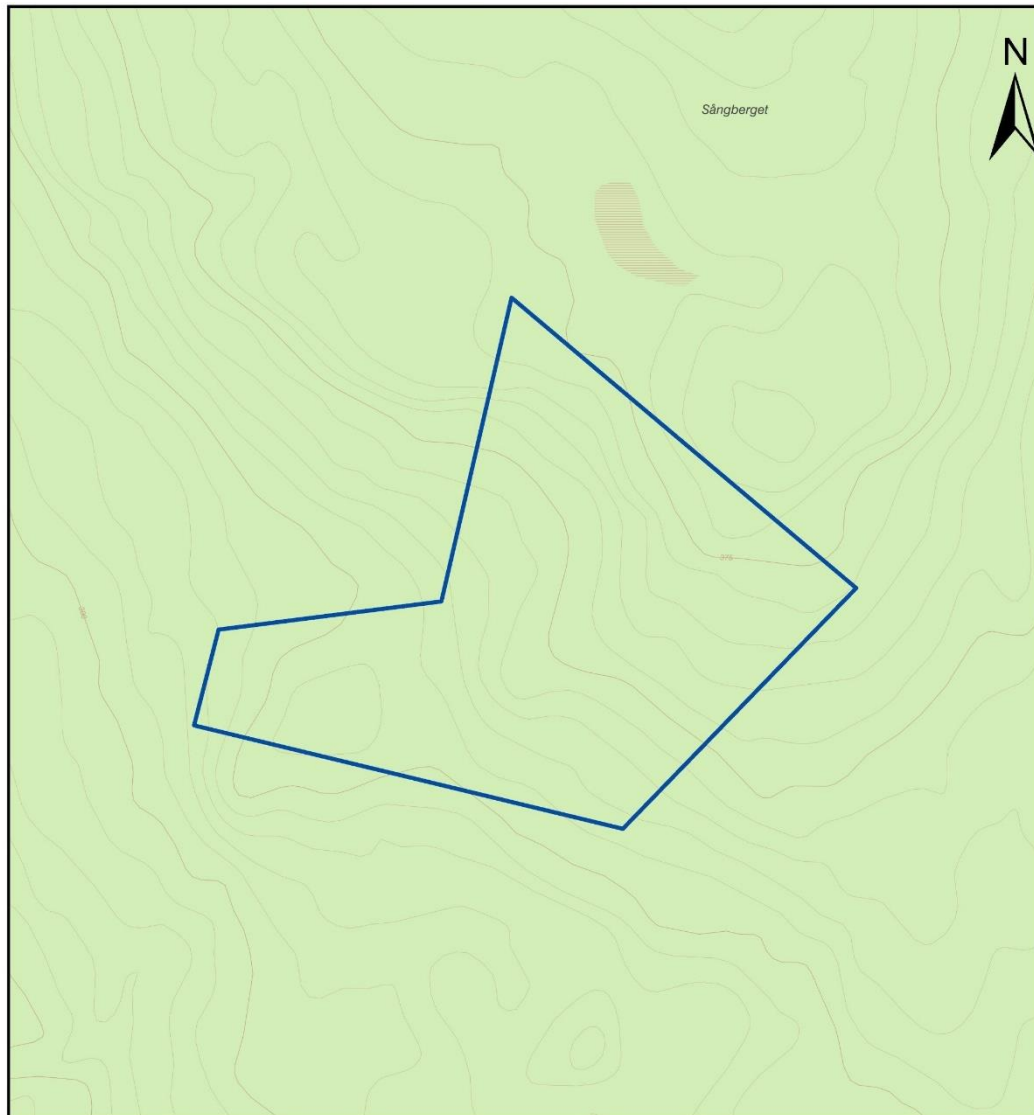
Bilaga 1 Beslutskarta

Bilaga 2 Skötselplan

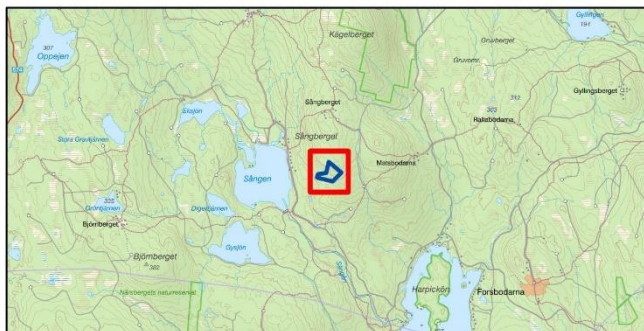
Bilaga 3 Överklagningsinformation

Beslutskarta för Sångbergets naturreservat

Översiktskarta

Teckenförklaring

 Sångbergets naturreservat

Skötselplan för Sångbergets naturreservat

Denna skötselplan har upprättats av Länsstyrelsen enligt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Foto: Hannah Brandin

Innehållsförteckning

Skötselplan för Sångbergets naturreservat	1
Beskrivningsdel	3
Markslag i hektar*	3
Beskrivning av området.....	3
Geovetenskap.....	3
Biologi	3
Vegetation och flora.....	3
Kulturrehistoria	5
Jakt och övrigt friluftsliv.....	5
Infrastruktur	5
Källförteckning	5
Plandel	6
Syfte med naturreservatet.....	6
Prioritering mellan bevarandevärden	6
Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	7
Skötselområde 1: Brandpräglad barrskog.....	7
Skötselområde 2: Friluftsliv och anläggningar	8
Dokumentation och uppföljning	8
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	9
Bilagor	9

Beskrivningsdel

Administrativa data	
Namn	Sångberget
Kommun	Leksand
NVR id	2063761
Rättigheter	-
Förvaltare	Länsstyrelsen i Dalarnas län

Markslag i hektar*

Markslag	Areal (ha)
Tallskog	2,8
Granskog	1,9
Barrblandskog	6
Lövblandad barrskog	0,2
Totalt	10,9

* Uppdelning enl. Nationella marktäckedata, Naturvårdsverket.

Beskrivning av området

Geovetenskap

Bergarten i området är granit. Jordarten består av morän med inslag av berghällar i detta högt belägna område.

Den naturgeografiska regionen är kuperad sydlig boreal zon.

Biologi

Området utgörs av en barrskog med påtaglig brandprägel. Lövträd har uppkommit efter den senaste branden som inträffade för cirka 100 år sedan. Området är blockrikt och rikt på strukturer som granlågor och rotvältor. Vad gäller trädslag är området något mosaikartat där tallen dominerar i vissa delar medan andra är mer grandominerade. Björk finns spritt i hela området.

Vegetation och flora

I de delar där tallen dominerar skogsskiktet är marken magrare med ris på marken medan tjocka mossmattor breder ut sig i de grandominerade områdena. Marken är blockrik och i vissa delar svår att ta sig fram i. Förutom alla stenblock är det gott om död ved, främst i form av granlågor.

Skogstillstånd

Spår av brand syns i form av brandstubbar i området. Sen den senast branden har inga större skogsbruksåtgärder genomförts utan skogen har utvecklats fritt. Det är gott om löv i form av framförallt björk men även asp i området. Granen har på de flesta håll växt in och är på väg att ta över trädskiktet. I vissa delar av området är marken mer fuktig och här dominerar granen helt.

Fauna

Faunan är inte närmare undersökt i området.

Värdefulla arter

Vid inventering och fältbesök i området har värdefulla arter noterats. I listan nedan presenteras de arter som är upptagna på rödlistan, signalarter enligt Skogsstyrelsen (S), omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv (N2000), ingår i ett åtgärdsprogram för skyddade arter (ÅGP) eller är fridlysta (§). Hotkategorierna i rödlistan är akut hotad (CR), starkt hotad (EN), sårbar (VU), nära hotad (NT) och kunskapsbrist (DD).

Teckenförklaring

S = signalart enligt Skogsstyrelsen. N2000 = Arten omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv. ÅGP = Arten omfattas av ett åtgärdsprogram för hotade arter. § = Arten är fridlyst.

Hotkategori i Sverige enligt rödlistan

CR = Akut hotad, EN = Starkt hotad, VU = Sårbar, NT = Nära hotad, DD = Kunskapsbrist.

Lavar

Latinskt namn	Namn	Hotkategori	N2000	ÅGP	§
<i>Collema subnigrescens</i>	aspgelélav	VU			
<i>Leptogium saturninum</i>	skinnlav	LC			

Växter

Latinskt namn	Namn	Hotkategori	N2000	ÅGP	§
<i>Goodyera repens</i>	Knärot	NT			Ja

Kulturhistoria

Det finns inga registrerade fornlämningar eller övriga kulturhistoriska lämningar i området. Däremot ligger fäboden Sångberget ca 1 km norr om denna plats och ett flertal vandringsleder sträcker sig mellan olika historiskt intressanta områden i närheten.

Jakt och övrigt friluftsliv

Vilka arter som får jagas regleras inte i föreskrifterna, endast detaljer i hur jakten får utövas finns i föreskrifterna (t.ex. passens utformning). Området ingår i Djura viltvårdsområde.

Friluftslivet är troligtvis sparsamt i detta svårframkomliga område idag. I närheten finns ett flertal välskyltade vandringsleder som kan ha ett antal besökare.

Infrastruktur

Det finns inga vägar i reservatet och inte heller någon som leder hela vägen fram till reservatet. Man tar sig enklast till området genom att vika av västerut strax söder om Kägelberget, från den större grusväg som sträcker sig mellan Dala-Floda och Skebeget. Man stannar på den väg som går parallellt med Björnsvedsbäcken och kan därifrån gå fram till naturreservatet.

De vägar som omnämns ovan ingår i gemensamhetsanläggningar: Mjälgen GA:2 och Djura GA:4. Båda vägarna ingick i lantmäteriförrättning W21879 där fastigheten Söder Rälta 4:10, Sångbergets naturreservat, gavs andelstal som justerats med hänsyn till att fastigheten är ett naturreservat.

Källförteckning

Skogsstyrelsen 2024. Information om nyckelbiotop inventerad av Skogsstyrelsen. <https://www.skogsstyrelsen.se/skogens-parlor/Nyckelbiotop/?objektid=2922609> (2024-07-05)

Länsstyrelsen Dalarna. Kartor och underlag för planeringsarbete med grön infrastruktur. <https://www.lansstyrelsen.se/dalarna/samhalle/planera-bygga-och-bo/gron-infrastruktur/kartor-och-underlag-for-planeringsarbete-med-gron-infrastruktur.html>. (2024-07-05)

Plandel

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets brandpräglade barrblandskog med stort inslag av lövträd och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras.

Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att:

- de delar av skogsmarken som är präglade av brand brinner i lämpliga intervall,
- i de fall naturvårdsbränning inte kan genomföras av tekniska skäl, ges möjlighet till alternativa mekaniska åtgärder i syfte att efterlikna brandens effekter såsom utglesning av inväxande gran, heterogenisering av beståndsstruktur, veteranisering av träd, skapande av död ved,
- förlänga den lövrika fasen genom att gynna äldre lövträd samt skapa förutsättningar för lövföryngring,
- fuktig granskog utvecklas fritt,
- åtgärder får vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Prioritering mellan bevarandevärden

Naturreservatet/skötselområdet är främst avsatt för att säkerställa och utveckla de biologiska värdena, varför nya stigar och andra anordningar för friluftslivet endast får lokaliseras på ett sätt så att biologiska värden ej äventyras.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Bevarandemålen har utformats i enlighet med de nationella riktlinjer som gäller för formulering av bevarandemål för skyddad natur. Reservatet är indelat i två skötselområden (se bilaga 1):

1. Brandpräglad barrskog
2. Friluftsliv och anläggningar

Skötselområde 1: Brandpräglad barrskog

Beskrivning

I området finns 2,8 ha tallskog, 1,9 ha granskog, 6 ha barrblandskog och 0,2 ha lövblandad barrskog.

Spår av brand syns i form av brandstubbar i området. Sen den senast branden har inga större skogsbruksåtgärder genomförts utan skogen har utvecklats fritt. Det är gott om löv spritt i hela området i form av framförallt björk men även asp. I barrblandskogen växer granen in mer och mer och är på väg att ta över skogsskiktet. I vissa delar av området är marken mer fuktig och här dominerar granen helt.

Bevarandemål

Målet för tall- och barrblandskogen är att bevara, och förstärka, dess karaktär av brandpräglad skog. I tallskogen förekommer strukturer som uppkommer vid bränning såsom brandskadade träd, långsamväxande träd, långlivad död ved i olika former och en öppen beståndsstruktur med solinstrålning. Även i barrblandskogen återfinns nämnda strukturer. I tall- och barrblandskogen får mängden löv gärna öka på bekostnad av inväxande gran och tall.

I och med att skötselområdet är mosaikartat finns en variation av miljöer inkluderade. Det finns bestånd med äldre asp, medan björken är mer spridd i området. Om möjligt ska äldre lövträd bevaras/gynnas och föryngring av löv förekomma. Områden där granen helt dominerar, områden med äldre granar och naturligt brandrefugiala miljöer undantas om möjligt från bränning och brandefterliknande åtgärder.

Skötselåtgärder

Upprepade bränningar av områden ingår i den långsiktiga förvaltningen av området. Äldre skogar bör brännas med försiktighet och låg intensitet. I unga och medelålders skogar bör målet med bränningen vara att öka heterogeniteten i den framväxande skogen, skapa död ved, luckighet, tunna

humuslager och brandskadade träd. I perioder efter brand/bränning är området öppet och präglad av betydande mängder död ved och typiska arter som etablerar sig efter branden. I senare stadier är området mer slutet.

Naturliga brandintervaller i skogen kan generellt sägas ha varit 50 år, men med stor variation beroende på platsspecifika förutsättningar. När naturvårdsbränning inte kan genomföras inom rimlig tid, kan åtgärder vidtas för att erhålla eller bevara strukturer som brand annars skapar. Exempel på sådana strukturer är tall-/lövdominans, skadade och långsamt döende träd, död ved, luckighet och solbelysta gamla träd. Detta kan ske t.ex. genom att granar dödas stående, eller fälls, och att enstaka tallar skadas genom barkfläkning eller ringbarkning, alternativt fälls. Den grova döda ved som uppkommer vid åtgärder ska inte tas ut från området.

I områden där granen helt dominerar, områden med äldre granar och naturligt brandrefugiala miljöer, undantas om möjligt från bränning och brandefterliknande åtgärder.

Skötselområde 2: Friluftsliv och anläggningar

Beskrivning

Få besökare förväntas komma till området. Besökare behöver dock information om områdets föreskrifter.

Inga anläggningar för friluftsliv finns i området i dagsläget. I framtiden kan led/leder och anordningar anläggas om det finns ett behov.

Bevarandemål

Information om vilka föreskrifter som gäller i reservatet ska finnas i området och via länsstyrelsens hemsida.

Skötselåtgärder

Informationsskylt sätts upp i den östra delen av området. Anläggande av led kan ske på initiativ av Länsstyrelsens förvaltning.

Dokumentation och uppföljning

Förvaltaren ansvarar för att väl dokumentera alla nyskapande åtgärder och restaureringar. Förvaltaren ska även dokumentera underhållsåtgärder samt tillsyn av friluftsanläggningar.

Uppföljning av de bevarandemål som angetts i skötselplan bör göras som underlag för utvärdering av om syftet med reservatet uppnås. Uppföljning

genomförs av Länsstyrelsen och bör ge vägledning om huruvida ytterligare bevarandeåtgärder krävs för att upprätthålla gynnsamt bevarandetillstånd.

Uppföljning av alla restaureringsåtgärder ska göras på initiativ av förvaltaren, i samverkan med enheten för naturskydd vid Länsstyrelsen. Förvaltaren ansvarar även för att följa upp övriga genomförda skötselåtgärder.

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras då uppföljningen eller andra fältundersökningar indikerar att behov finns, eller om skötselplanen i övrigt är inaktuell.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Prio	Åtgärd	Var	Frekvens
1	Uppmärkning av reservatsgräns	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
1	Uppsättning och underhåll av informationsskylt	Reservatets östra sida	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
2	Webbplats		Engångsåtgärd, underhåll vid behov
2	Naturvårdsbränning eller genomförande av bränningsefterliknande åtgärder	Skötselområde 1	Återkommande vid behov

Bilagor

Bilaga 1 Skötselkarta

Skötselkarta för Sångbergets naturreservat

Du kan överklaga beslutet hos regeringen

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Dalarnas län antingen via e-post; dalarna@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Dalarnas län, 791 84 Falun.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt
- Klagande ska ange namn, adress och telefonnummer.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post dalarna@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 00 00. Ange ärendets diarienummer.